

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 25/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Matúšom Hribom, Tehelná 46, Bardejov, proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 16Em/1/2023-270 zo 4. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. marca 2025 a doplnenou 2. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa č. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva zaručeného čl. 16 ods. 1 a 2 dohovoru rozhodnutím okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom a odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

II.

Skutkové východiská

2. V konaní o návrhu otca na výkon rozsudku okresného súdu, ktorým bol okrem iného upravený styk otca s maloletou, narodenou v roku 2010, došlo uznesením vyššieho súdneho úradníka

z 27. januára 2025 k uloženiu pokuty podľa § 382 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) sťažovateľke, a to za neumožnenie stretnutí maloletej s otcom v konkretizovaných termínoch. Okresný súd konštatoval, že neexistovali žiadne objektívne dôvody, pre ktoré sťažovateľka odmieta maloletú pripraviť na kontakt s otcom. Z viacerých podaní otca v spise vyplýva, že sťažovateľka účelovo neumožňuje kontakt otca s maloletou, keď do vydania uznesenia vyššieho súdneho úradníka počas sledovaného obdobia od nariadenia výkonu rozhodnutia sa nepodarilo zrealizovať mnoho stretnutí otca s maloletou. Výzvou na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich sťažovateľke z titulu na výkon rozhodnutia nedošlo k splneniu povinností, okresný súd preto musel nariadiť výkon rozhodnutia a pristúpiť k ukladaniu pokút.

3. Sťažnosť sťažovateľky podaná podľa § 239 a nasl. Civilného sporového poriadku okresný súd napadnutým uznesením sudcu zo 4. marca 2025 zamietol. Odkázal na obsah znaleckého posudku z marca 2024 a vyhodnotil, že rodičia sú vo vzájomnom vyhrotenom rodičovskom konflikte, kde obaja už nehľadajú na pocity vlastnej dcéry, ale snažia sa dokázať, kto z nich dvoch dcére viac ubližuje a nevedome, resp. v afekte samotného konfliktu si najlepší záujem dcéry zamieňajú so svojimi potrebami. Aj v rámci poradenského procesu (v ktorom je nevyhnutné, aby rodičia pokračovali) bolo zistené, že pre maloletú je náročné komunikovať s rodičmi o svojich pocitoch. Následne to v nej vyvoláva veľmi negatívne pocity a výčitky voči druhému rodičovi. Ona sa mnohokrát stáva zdrojom informácií pre rodičov. Jednoznačne to vyplýva aj z toho, akým spôsobom maloletá popisuje stretnutia s otcom pred otcom a následne pred matkou. Snaží sa z tejto situácie dostať s čo najmenším emocionálnym dopadom na ňu, čo sa jej pri takomto nastavení rodičov nedarí. Táto výrazne narušená rodinná situácia je spôsobená oboma rodičmi. Každý z nich musí začať od seba. Asi najdôležitejšie je preto prestať s negatívnym pôsobením a ovplyvňovaním dieťaťa voči druhému rodičovi, a to z oboch strán. V prípade, ak bude opakovane dochádzať k manipulácii maloletého dieťaťa zo strany rodičov, prípadne inej tretej osoby, bude potrebné uvedenú situáciu riešiť prostredníctvom nariadenia odbornej pomoci všetkým zainteresovaným subjektom rodinnoprávneho vzťahu. Bez snahy a aktívnej účasti oboch rodičov na psychologickom poradenstve nebude môcť súd ich konanie a správanie vyhodnotiť ako rodičovský zrelé, sledujúce v prvom rade najlepší záujem ich maloletej dcéry. Neuskutočnenie stykov maloletej a otca je preto nutné hodnotiť ako zavinené porušenie povinností, ktoré vyplývajú z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, zo strany sťažovateľky. Matka nebola dostatočne súčinná, maloletú na stretávanie sa s otcom nepripravovala, pozitívne maloletú nemotivovala a vôbec sa nesnažila odstrániť prípadné prekážky, ktoré vznikli.

III.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti dôvodí, že opakovane prejavila ochotu k dohode s otcom na stretávaní sa s dcérou, ktorá sa ale s otcom pre jeho nátlakové správanie stretávať odmieta. Aj po pojednávaní v septembri 2024 došlo k pokusom o stretávanie sa s otcom. Maloletá sa napriek názoru vyjadrenému priamo sudcovi pokúsila s otcom stretnúť, ten ju však nijako nerešpektuje.

5. Ďalej sťažovateľka zdôrazňuje, že počnúc jej prvotným vyjadrením v konaní, cez návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia, sťažnosť proti prvej pokute, neustále poukazuje na to, že sa všemožne snaží dcéru k styku motivovať. Ak sa to aj podarí, styk s otcom sprevádza okamžitý útok či na matku, alebo starú matku. Dcéra styk preto okamžite odmieta. Sťažovateľka okresnému súdu

opakovane prízvukovala, že sa snaží dcére dohovárať a presviedčať ju, ale že ju fyzicky nútiť nebude.

6. Okresný súd zľahčuje, že dcéra mimoriadne schudla, vypadávajú jej vlasy, stratila už rok menštruačný cyklus a že bola hospitalizovaná, nepreveroval tieto skutočnosti, pričom naproti tomu tvrdí, že otec sa len zákonom dovoleným spôsobom domáha výkonu rozhodnutia a psychická nepohoda matky je len na jej ťarchu, hoci ďalej smerujú dôvody proti obom rodičom.

7. Okresný súd neskúmal existenciu dôvodov na ďalšie pokračovanie v konaní o výkon rozhodnutia, k čomu vôbec nedošlo prinajmenšom od júla 2024, teda viac ako 7 mesiacov. Rovnako súd nijako nezdôvodňuje a nepoukazuje na to, že bola prijatá dočasná úprava stretávania, s ktorou súhlasili obaja rodičia a sťažovateľka dcéru na stretnutie s otcom pripravila.

8. Okresný súd disponuje dostatočným množstvom podkladov na to, že výkon rozhodnutia je za daného stavu neprípustný, napriek tomu uložil sťažovateľke aj druhú pokutu a vo výkone pokračuje, hoci bol podaný návrh na zastavenie i na neodkladné opatrenie, ktoré súd zamietol. Okresný súd navyše nevykonal dôkazy potrebné pre rozhodnutie a hoci je v tomto smere povinný zisťovať všetko potrebné pre rozhodnutie vo veci (mimosporové konanie), nereflektoval ani na dôkazné návrhy sťažovateľky a pokračuje formálne vo výkone rozhodnutia.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. K časti ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny ústavný súd uvádza, že označené články zakotvujú základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi. V ústavnej sťažnosti však sťažovateľka žiadnu skutkovú a právnu argumentáciu cielenú na odôvodnenie tejto jej časti nepredniesla napriek tomu, že povinnou obsahovou náležitosťou ústavnej sťažnosti je podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) aj uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej označeného základného práva. V tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

10. K rovnakému záveru ústavný súd dospel, pokiaľ ide o časť ústavnej sťažnosti namietajúcu porušenie čl. 16 ods. 1 a 2 dohovoru. V uvedenom článku dohovor zakotvuje pravidlo obmedzovania politickej činnosti cudzincov. Vecná súvislosť s rodinnoprávnou problematikou sťažovateľkinej veci tu preto celkom absentuje. Sťažovateľka neprednáša žiadnu koncentrovanú argumentáciu v prospech predmetnej časti ústavnej sťažnosti. Preto aj v tejto časti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

11. Napokon ani v časti namietajúcej základné právo na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny sťažovateľka neprednáša relevantnú právnu argumentáciu. Ústavný súd neprehliada z príloh ústavnej sťažnosti plynúcu nespokojnosť sťažovateľky s postojom okresného súdu, ktorý podľa jej názoru pri vyhodnocovaní protiprávnosti jej správania prihliadal len na argumentácia otca maloletej a nereagoval dostatočne na jej dôkazné návrhy. Popísaný skutkový aspekt by bolo možné myšlienkovito zavŕšiť návrhom na vyslovenie porušenia predmetného základného práva, avšak za podmienky prednesenia tomu zodpovedajúcej relevantnej

právnej argumentácie. Tá však v ústavnej sťažnosti celkom absentuje a ústavný súd nie je oprávnený dotvárať dôvody ústavnej sťažnosti vlastnou iniciatívou a dopĺňaním argumentácie, ktorej formuláciu zákon o ústavnom súde ukladá práve a len sťažovateľke. Aj v tejto časti bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí v zmysle § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

12. Vo zvyšnej časti (namietané porušenie čl. 19 ods. 2 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 dohovoru) ústavný súd vyhodnotil v rámci jej predbežného prerokovania ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať návrh na začatie konania, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

13. Sťažnostná argumentácia reflektuje spornosť a rozvrat vzťahov medzi sťažovateľkou a otcom maloletej. Dostáva sa tak skôr do polohy dôvodov relevantných pre rozhodnutie všeobecného súdu než pre rozhodnutie ústavného súdu. Z uvedeného hľadiska nie je úlohou ústavného súdu, aby nahrádzal skutkové závery okresného súdu o tom, čo je skutočnou príčinou neuskutočňovania styku otca s maloletou. Úlohou ústavného súdu je len posúdiť, či skutkové závery, z ktorých okresný súd vyvodil potrebu uložiť sťažovateľke pokutu podľa § 382 ods. 1 a 2 CMP, nie sú svojvoľné a excesívne.

14. K tomu ústavný súd uvádza, že okresný súd v uznesení vyššieho súdneho úradníka poukázal na obsah správy príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý uskutočnil viacero psychologických konzultácií s otcom, sťažovateľkou i maloletou. Na ich základe dospel k záveru, že vzťah maloletej nielen k matke, ale aj k otcovi je pozitívne orientovaný. Vzájomný vzťah oboch rodičov ale nie je konštruktívny a je dokonca nepriateľský, čo maloletá prežíva veľmi intenzívne a s následkom narušenia vzťahov. V napadnutom uznesení potom okresný súd doplnil skutkový obraz veci odkazom na spracovaný znalecký posudok dosvedčujúci mimoriadnu vyhrotenosť vzťahu medzi rodičmi, medzi ktorými prostriedkom sa stáva práve maloletá. Znalecký posudok potom ústi do záveru o neschopnosti rodičov spolupracovať v záujme výchovy maloletej.

15. Podľa názoru ústavného súdu v popísanom skutkovom obraze konania o výkon rozhodnutia nie je arbitrárnym záver o porušovaní povinnosti sťažovateľky motivovať a pripravovať maloletú na stretnutia s otcom. Skutková stránka veci totiž zjavne preukazuje, že nielen otec má podiel na neúspešnosti súdom nariadeného styku s maloletou. Rozvrat vzájomných vzťahov možno pričítať obom rodičom. Parciálne skutkové línie prezentované sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti (ochota na dohodu o stretávaní s otcom, nátlakové správanie otca, chýbajúci rešpekt otca k maloletej) síce môžu zodpovedať realite, nič to však nemení na ich interpretovateľnosti v tom zmysle, že konfrontáciou ich vzájomných súvislostí so správou úradu práce a so znaleckým posudkom skôr dokresľujú objektivizovaný stav rozvratu vzťahov medzi rodičmi než účinné vyvrátenie podielu sťažovateľky na neželanom aktuálnom stave. Záver okresného súdu o porušovaní povinnosti sťažovateľky viesť maloletú k styku s otcom preto pramení v ústavne udržateľnom skutkovom základe. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj pri prieskume sťažovateľkinej argumentácie o neustálom motivovaní maloletej k stretnutiam s otcom. Ani znalecký posudok, ani správa úradu práce tento postoj sťažovateľky zjavne nedosvedčujú, naopak, významne ho spochybňujú.

16. Uloženie pokuty sťažovateľke nedokladuje podľa názoru ústavného súdu zľahčovanie zdravotných problémov maloletej okresným súdom, pretože ak majú pôvod v ťaživej rodinnej situácii, podiel na ich vzniku a pretrvávaní majú obaja rodičia, teda aj sťažovateľka. Dopad postojov a vzájomného správania rodičov na zdravie maloletej si podľa názoru ústavného súdu vyžaduje prijímanie ešte účinnejších riešení, ku ktorým nepochybne patrí aj represia podľa § 382 CMP.

17. Ak sťažovateľka namieta, že okresný súd pred vydaním napadnutého uznesenia neskúmal vývoj rodinných pomerov v období predchádzajúcich 7 mesiacov, ústavný súd konštatuje, že tento argument nezodpovedá skutočnosti. Okresný súd tak v uznesení vyššieho súdneho úradníka, ako aj v uznesení sudcu uviedol termíny nerealizovaných stretnutí otca s maloletou v období od októbra do decembra 2024. Uznesenie vyššieho súdneho úradníka je datované k 27. januáru 2025. Predmetná námietka sťažovateľky je preto nedôvodná. Opätovné odborné skúmanie vzájomných rodinných vzťahov v situácii ich skôr potvrdeného silného a hlbokého narušenia by za daných okolností bolo nadbytočné, keďže nerealizované stretnutia postačovali na nearbitrárny záver, že k zlepšeniu situácie nedošlo.

18. Napokon sťažovateľka v sťažnostných dôvodoch naznačuje, že v črtajúcej sa neriešiteľnosti vzniknutej situácie ako vhodnejšie považuje zastavenie konania ako neprípustného. V tomto smere odkazuje na judikatúru ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej právo na ochranu pred nezasahovaním do rodinného života neoprávňuje rodiča, aby žiadal prijatie opatrení poškodzujúcich zdravie a rozvoj dieťaťa, a ak dieťa vyslovene styk odmieta (napr. v prípadoch, ak je odmietanie rodiča dieťaťom zapríčinené správaním tohto rodiča), je použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne. Skutkové situácie, z ktorých dané rozhodnutia vychádzajú, však nekorešponujú skutkovému stavu zistenému v konaní vo veci sťažovateľky. Stretnutia maloletej s otcom sú neúspešné z dôvodu podielu oboch rodičov na negatívnom stave vzájomných vzťahov. Zo žiadnych skutkových okolností konania o výkon rozhodnutia nevyplýva, že by práve stretávanie sa maloletej s otcom malo na jej zdravotný stav poškodzujúci dopad, keď i samotná sťažovateľka tvrdí, že maloletá už aktuálne, teda v stave absencie stretnutí s otcom, zdravotnými problémami trpí.

19. K sťažovateľkou odkazovanému uzneseniu ústavného súdu č. k. III. ÚS 554/2023-15 z 31. októbra 2023 je potrebné uviesť, že išlo o ústavnú sťažnosť otca, ktorý sa domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv v dôsledku zastavenia konania o výkon rozhodnutia vo veci styku s maloletou. Skutkový stav bol však súdom konajúcim v danej veci ustálený tak, že styk v zmysle úpravy existuje len formálne, sťažovateľ sa na Slovensku zdržuje minimálne a svojím prístupom dáva najavo, že v skutočnosti o styk záujem nemá. V popísaných okolnostiach sa hodnotenie donucovacích opatrení pri výkone exekučného titulu ocitá v odlišnom svetle v porovnaní s aktuálnou vecou sťažovateľky, v ktorej záujem otca o styk pretrváva (nielen formálne) a maloletá má nielen k matke, ale aj k otcovi pozitívny vzťah.

20. V uznesení č. k. III. ÚS 658/2023-17 z 21. decembra 2023 zas ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť otca neúspešne sa domáhajúceho styku s maloletými deťmi, ktoré výslovne styk odmietali z dôvodu, že im prekáža, ak ich sťažovateľ sníma videom, fotograficky alebo vyhotovuje nahrávky (v konaní pred všeobecnými súdmi predložený 51-stranový dokument o nezrealizovanom styku). Rovnako maloletým prekážalo, že v čase, keď ma styk prebiehať v domácnosti sťažovateľa, je tam

jeho priateľka spolu s jej deťmi, ktoré má sťažovateľ podľa ich názoru údajne zvýhodňovať. Popísané skutkové aspekty v aktuálnej veci sťažovateľky absentujú. Opätovne tu ústavný súd akcentuje pozitívnu orientáciu vzťahu maloletej k sťažovateľke i k otcovi. V odkázanej veci sp. zn. III. ÚS 658/2023 navyše konajúci súd vychádzal z právneho názoru, podľa ktorého pokiaľ povinný rodič nemôže plniť povinnosť stanovenú súdom z dôvodu negatívneho postoja maloletého a v konaní nebolo preukázané, že by príčinou negatívneho postoja dieťaťa bolo správanie či úmyselné ovplyvňovanie zo strany povinného, je použitie donucovacích opatrení kontraproduktívne a mohlo by viesť ešte k ďalšiemu zhoršeniu vzťahov medzi maloletým a rodičom. Vo veci sťažovateľky však okresný súd skutkovo ustálil, že príčinou negatívneho postoja maloletej bolo aj správanie sťažovateľky, pričom ústavný súd už uviedol, že predmetný skutkový záver nevyvoláva pochybnosti o jeho ústavnej udržateľnosti. Preto ani všeobecnejšie formulovanú tézu z konania sp. zn. III. ÚS 658/2023 nemožno prevziať a uplatniť v súčasnej veci sťažovateľky.

21. Vzhľadom na to, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd nezistil pochybenia takej relevancie, ktoré by mohli mať za následok neakceptovateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu z ústavného hľadiska, ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie práv označených v bode 12 tohto uznesenia odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky formulovanými v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci, náhrada trov konania), ako aj návrhom na nariadenie odkladu vykonateľnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu